

PRESS RELEASE ASOCIJACIJE ZA UMJETNIČKU FOTOGRAFIJU BiH - #55   septembar 2019.

52. DANI FOTOGRAFIJE BiH BABIĆI - GRAČANICA 2019

Ovogodišnji 52. po redu Dani bosansko hercegovačke fotografije održani su po prvi puta u nekoj sredini koja nije striktno vezana za grad, i to u Babićima u opštini Gračanica. Iako je bilo nekih dilema oko ovakve mogućnosti one su jako brzo nestale, jer se pokazalo ne samo da je organizacija moguća, nego je neke stvari moguće i bolje uraditi.

Organizator Dana bio je lokalni klub iz Gračanice, koji se već u kratkom vremenu ponovo pojavljuje kao organizator Dana, dok je neposrednu organizaciju provelo udruženje mladih "Sijedi krš" iz MZ Babići.

Lijepo vrijeme i tradicionalno gostoprimstvo obilježilo je ovo dvodnevno druženje fotografa i domaćina, jer su se domaćini potrudili da se programom zacrtane aktivnosti odvijaju prema dogovorenom programu.

Najbolje o tome govori i zadovoljstvo većine učesnika koji su posebno izrazili zahvalnost domaćinu. Te, kao što zapisa književnik Zlatko Dukić : "Naravno da je vama, učesnicima

ove, 52. manifestacije Dani fotografije u Babićima, jasno šta radite, koliko postižete i kada vrsna uživanja, zadovoljstva i samopotvrđivanja se ovako ostvaruje. Onaj kome to nije jasno, a prilično sam siguran da nije ovde, među mladim i manje mladim autorima umjetničke fotografije, ima na raspolaganju samo dva izbora: ili da vjeruje onima koji ovo s radošću doživljavaju ili da se, ako ima žice, i sam posveti ovoj strasti, vještini i umjetnosti. Na to nije zgoreg podsjetiti sve direktne i posredne učesnike i sve one, koji su vezani za ovogodišnje 52. dane fotografije u Babićima, kao što to treba kazati i onima koji ne znaju za ovu manifestaciju, iako bi trebalo i da znaju za nju, i da je smatraju važnom i, posebno, da joj pomognu.

Nezavisno od toga, ova smotra ima dvostruku važnost: s jedne strane je festival lijepog, ugodnog i uspješnog bavljenja umjetničkom

fotografijom, a s druge je prilika za susret ljudi koje vežu strast i ljubav prema jednoj grani stvaranja, koja u se uključuje i talenat, i upornost, i znanje, i radost, a i neku vrstu prkosa, ako ne i inata, u želji da se čovjek dokaže u onome što voli, čemu se predaje i u čemu je, samo pod tim uslovom, uspjeh zagarantovan prije ili kasnije."

Zato bi za svakako za cijelokupnu organizaciju trebalo pohvaliti neposrednog organizatora Dana Hasana Puškara, a svakako i domaćina iz MZ Babići Edina Šehića koji je između ostalog izjavio : "Bila nam je izuzetna čast, da kao domaćin jednog takvog državnog projekta, smotre najboljih umjetničkih fotografija i posjete vrhunskih fotografa iz cijele BiH, u saradnji sa Foto kino klubom Gračanica, predstavimo našu mjesnu zajednicu i izletište Vis".

PROGRAMSKI DIO 52. DANA FOTOGRAFIJE BIH

Program 52 Dana fotografije BiH obuhvatio je osim tradicionalnog informativnog dijela su-

sreta s koji su Dani i započeli i neke programske novine kad je foto safari u pitanju, ali i

ASOCIJACIJA ZA UMJETNIČKU FOTOGRAFIJU BIH
FOTO KINO KLUB GRAČANICA

Gračanica, 21/22 septembar

52. DANI FOTOGRAFIJE BIH BABIĆI 2019

načinu prezentacije izložbi fotografija. Nakon pozdravnog govora domaćina Hasana Puškara u informativnom dijelu programa prisutnima su se obratili Dragan Prole FIAP li-

sing oficer i predsjednik umjetničkog savjeta AUFBiH, koji je govorio o načinu slanja kolekcija za zvanja FIAP-a i popunjavanju obrazaca, zatim Milorad Kašćelan, koji je zadužen za kolekcije BIH na međunarodnim izložbama, te Mirsad Mujanović, koordinator za zvanja AUFBiH. Prisutni su informisani o glavnom problemu tj. pripremu fotografija za izložbe i za dodjelu zvanja bilo da su domaća zvanja ili zvanja FIAP-ova, jer se uvidjelo da se članovi ne pridržavaju pravila o načinu priprema radova i načinu popunjavanja potrebnih obrazaca, što predstavlja značajan problem naročito u komunikaciji sa FIAP-om. Iako je i ovog puta bilo zamišljeno strukovno predavanje na temu etike i estetike u fotografiji, ono je "ponovo odgođeno" i samo se potvrdila već poznata činjenica činjenica da sa likovnim stvaraocima je saradnja prilično nesigurna, a u krajnjem slučaju i nepotrebna. Na kraju je Ozren Božanović održao kraću prezentaciju o arhivu AUFBiH, sa posebnim osvrtom na arhiv umjetničkih fotografija koje se prikupljaju od 1950. godine, obzirom na sve prisutnije marginiziranje ovog dijela programa rada AUFBiH.

Proglašenje najboljih autora i klubova

Tradicionalno svečani dio programskog dijela Dana fotografije bio je posvećen proglašenju najboljih klubova i autora u 2018. godini, koji su na osnovu pravilnika bili najaktivniji na

učeću na izložbama kod nas i u inostranstvu, te su ujedno proglašene i najbolje fotografije u prošloj godini kao i najbolja fotografija na FotoBiH 2018.

Najbolji klubovi bili su UFKK Banja Luka sa nedostžnih 11.744 boda, te se može slobodno reći da je ovo najaktivniji klub u BiH u posljednjoj deceniji. Drugi je bio FKK Tuzla sa 5.467 bodova, treći FKK Trebinje sa 3.016 bodova. Diplome za četvrtu i peto mjesto dobili su FK FOT Travnik i FKV Valter Sarajevo. Najaktivniji autori u 2018. bili su Samir Zahirović iz Tuzle sa 4.541 bodom, zatim Milena Erceg iz Gradiške sa 1.809 bodova, Dragan Prole iz Banja Luke sa 1.706 bodova, te

Mladen Anić i Leon Bijelić takođe iz Banja Luke.

Najbolja fotografija u 2018. godini je fotografija Dragana Prole "Prema stadu" koja je primljena na 25 međunarodnih izložbi u Francuskoj, Belgiji, Srbiji, Rumuniji, Iranu, Ukrajini, Kini, Maroku, Sloveniji, Bosni i Hercegovini, Slovačkoj, Hrvatskoj, Bugarskoj, Makedoniji, Italiji, Saudijskoj Arabiji, Južnoj

Afrići, Bangladešu, Španiji, Crnoj Gori i Indiji.

Fotografija je osvojila 7 nagrada .

Druga fotografija po broju bodova na izložbama je fotografija Samira Zahirovića "Guillemins 3", primljena ukupno na 23 međunarodne izložbe i osvojila 4 nagrade (zlato, bronza i 2 pohvale) u Norveškoj, Danskoj, Indiji, Holandiji, Slovačkoj, Italiji, Uzbekistanu, Beninu, BiH, Argentini, Hrvatskoj, Makedoniji i Omanu.

Treća fotografija po broju bodova na izložbama je fotografija "Odmor" Milene Erceg koja imala je 18 prijema na međunarodnim izložbama. Osvojila je tri nagrade. Primana je u sljedećim državama: Ukrajina, Slovačka, Bosna i Hercegovina, Kina, Izrael, Austrija, Bugarska, Srbija, Makedonija i Rumunija.

Najbolja fotografija u 2018. godini na izložbama FotoBiH je fotografija Hasana Puškara "Čovjek i cipele" .

Izložba fotografija mladih autora 2019

Ovogodišnju izložbu mladih autora činio je izbor radova sa takmičenja klubova mladih tehničara odnosno učenika osnovnih škola, kao i fotografije srednjoškolaca sa Festivala rada mladih BiH u čijim je organizacijama učestvovao AUFBiH. Selekciju radova izvršio je žiri u sastavu Radoje Elez, kordinator za mlade, Zamir Zahirović i Gabrijela Andrejaš. Izložba je postavljena u objektu Vis na veoma inventivan način za što se pobrinuo Hasan Puškar, koji se i na početku otvaranja izložbe

obratio prisutnima. Ozren Božanović, predsjednik AUFBiH govorio je o dosadašnjem nivou izložbi mladih autora, a izložbu je otvorio Zlatko Dukić, novinar i publicista koji je između ostalog rekao : "Dovoljno je samo malo pažljivije pogledati radove mladih autora iz cijele zemlje, osmišljeno sakupljene na ovoj izložbi, pa pronaći argument za tu ocjenu. Kad se ne bi znalo da je riječ o mladim ljudima, koji su na najboljem putu da postanu umjetnički fotografi, onda bi se, na temelju nekih do izloženih radova, čak moglo zaključi-

ti da su to kreacije nekih već dokazanih, prokušanih i potvrđenih autora.

Odnosi se to podjednako na crno-bijele i na kolor fotografije. Naročito u oči pada autorska sklonost ka portretu. To je i logično i očekivano, jer je, znamo, portret odvajkada nedoljiv kreativni izazov i kod autora uvijek provokacija, iskušenje... Ne bih isticao nijedan rad, pogotovo stoga što ovo nije izložba u čijem prvom planu su nagrade. Ostaću samo na ocjeni da je to praznik za oči. I za dušu, naravno.

Zašto to treba imati u vidu? Zato što mladi autori, vidljivo je, na pravi način shvataju svoju kreativnu misiju i stvaralačku ulogu, koju, istina, još treba i brusiti i njegovati... Oni su, očigledno, naučili od starijih i iskusnijih ne samo šeme osnovnih pravila i zahtjeva. Oni su, u nekim od radova, napravili i korak, ma koliko stidljiv, ka tome da istraže nova područja, da kompiliraju već viđeno sa onim što su sami otkrili i što je njihovo, bez sumnje nadareno oko na pravi način vidjelo.

To nam najbolje ilustruju neki od radova, s temom pejsaža. Vidi se da su autori na pravi način i razumjeli ono što taj motiv može donijeti umjetničkoj fotografiji, ali su, u isto vrijeme, taj motiv podredili svom individualnom, autentičnom doživljaju i uobličili ga u upečatljivo i vrijedan rad.

Na nekoliko primjera – opet neću isticati imena i nazive fotografija – to se lako uočava. Onaj ko ima urođeni damar za vrijedno i lijepo

u umjetničkoj fotografiji, a pogotovo onaj ko je doživljava ne samo očima, već i mentalno, duhom, bez problema će zaključiti da su mlađi autori priliku da se predstave ovdje, u Baćima efektno iskoristili – kao mogućnost da, s jedne strane, dožive ovjeru svog talenta, truda i rezultata, a s druge strane da to bude podsticaj za ono što će uraditi sutra. A da će, zaista, sutra to biti galerija autora, koji će umjetničkoj fotografiji Bosne i Hercegovini biti ozbiljna osnova i garancija za svijetlo sutra, ne treba sumnjati.

Šta više, mislim da bi bilo nekorektno, čak nepristojno, nakon ovako uspjele i vrijedne smotre umjetničke fotografije naših mlađih autora, misliti i tvrditi išta drugo – osim da se radi o pouzdanim žirantima budućnosti umjetničke fotografije naše zemlje, kojom se nećemo stidjeti ni pred mnogo razvijenijim, uređenijim i bogatijim zemljama i njihovim umjetničkim fotografima.

Naravno, to podrazumijeva da ozbiljno i racionalno ocijenimo ono što dosad imamo, ali i to da se na isti način prema mlađim autorima odnosimo, čak i onda kada društveni uslovi tome ne idu naruku."

Hasan Bajramović : Ocean

Foto BiH Babići 2019 - završna izložba BiH fotografije

Centralna izložba FotoBiH postavljena je u Društvenom domu u Babićima u nešto skromnijim uslovima na kolje smo navikli kada su ovakve postavke u pitanju. No organizator se ipak potudio da rasporedom fotografija u cjelokupnom prostoru napravi prijatan "fotografski" ugoden pogotovo što su se u ovom prostoru odvijale i zvanične programske aktivnosti. U prepunoj sali svečanost otvaranja započeo je predstavnik domaćina Edin Šehić, a prisutnima su se obratili Hasan Puškar i Ozren Božanović. Na kraju, uz prigodan govor, izložbu je otvorio Zlatko Dukić, koji je na ovom geografskom području na otvaranjima izložbi prisutan već skoro više od deceniju. On je između ostalog rekao : "Naravno da je vama, učesnicima ove, 52. manifestacije Dani fotografije u Babićima, jasno šta radite, koliko postižete i kakva vrsta uživanja, zadovoljstva i samopotvrđivanja se ovako ostvaruje. Onaj

kome to nije jasno, a prilično sam siguran da nije ovdje, među mladim i manje mladim autorima umjetničke fotografije, ima na raspolaganju samo dva izbora: ili da vjeruje onima koji ovo s radošću doživljavaju ili da se, ako ima žice, i sam posveti ovoj strasti, vještini i umjetnosti.

Uz to što se može nazvati vrhuncem ovogodišnjeg ostvarenja i maštovite kreativnosti autora, ova izložba je, na svoj način, i kruna 52. smotre naše umjetničke fotografije. I, kao i uvijek u ovakvim i sličnim prilikama, dokaz da bavljenje umjetničkom fotografijom u nas, s jedne strane, ne izdaje tradiciju, a s druge dokazuje istrajnost i emocije, s kojima se ovom poslu prilazi. Klasična riječ u ovakvim prilikama bi podrazumijeva da se kaže nešto o najboljim radovima, pogotovo zato što su oni vezani za nagrade i priznanja. Bataliću klasiku i pažnju vam usmjeriti na to šta je, čini mi se,

novo u ovogodišnjem učinku. Šta je to što dosad nismo vidjeli u tom obimu i što, s posebnim akcentom, smatram razlogom za optimizam u pogledu onoga što će Asocijacija za umjetničku fotografiju BiH i foto-kino klubovi koji ne miruju, svakako sutra predstavljati. Prije svega, mislim da su autori počeli proces odlučnog rušenja dosadašnjih vidljivih i nevidljivih granice svojih tematskih preokupacija, motiva i inspiracija. Ova izložba vrlo rječito potvrđuje ne samo to da te granice nemaju izglede da opstanu. Ona pokazuje i to da se traganje za motivima otiskuje jednom vrstom dosad ne toliko izraženog avanturističkog propitivanja, koje se koristi za takvo pečatiranje autorskog damara, živca i nerva, koje logično obećava potvrdu originalnog, individualnog autorskog rukopisa, kao svojstva i atributa sa-

mo određenog autora i samo njegovoj specifičnosti. Čak i onda kada se učini da su neki motivi ponovljeni ili da se javljaju kod više autora, ipak se u svakom od radova da uočiti originalnost i specifičnost. Naročito se to odnosi na pejsaže i na portrete.

U općinjenosti pejsažima, autori neskriveno kombinuju klasične kompozicije, sadržaje i odnose forme i svjetla sa tehničkim, do juče neslućenim mogućnostima, koje dobacuju do foto-šopa ili katkad iznenadjuće efektnih osvježenja u igramu boja, forme, svjetla i sjenki.

Kad je o portretima riječ, pada u oči sklonost ka tome da se umjetnički uobliče dvije krajnosti – najprije dječja, nevina i čista lica, koja govore o tome kakva su i šta su. Za nijansu više, utisak je, privlačnija su lica starijih osoba. Neodoljiva su toliko da prosto traže da se ovjekovječi fotografskim sredstvima i alatima ono što su tragovi života, što je čitko ispisana patnja, umor, trud, muka... Osim što se tako doprinosi afirmaciji stare izreke da fotografija govori više od hiljadu riječi, što ne mora uvjek biti pravilo, ovaj pristup ide i ka tome da se umjetnički izraz o čovjeku, na osnovu rječnosti i kazivanja ispisanih lice mi na licu, pretvori u simbole trajanja, izdržljivosti, otpornosti i snage.

Ako je ovo, na taj način, dobro iščitano, onda

se za ovogodišnju smotru u Babićima, bez i-malo zadrške, mora kazati da je novi, zna-čajan i krupan dio sve bogatijeg mozaika akti-vnosti Asocijacije za umjetničku fotografiju Bosne i Hercegovine, a napose Foto-kino klu-ba Gračanica, ka učvršćivanju stava o tome gdje je, šta predstavlja, koliko vrijedi i šta može i znači umjetnička fotografija. I, narav-no, oni koji su joj poklonici, akteri i poštovao-ci..... Nezavisno od toga, ova smotra ima dvo-struku važnost: s jedne strane je festival lije-pog, ugodnog i uspješnog bavljenja umjetni-čkom fotografijom, a s druge je prilika za sus-ret ljudi koje vežu strast i ljubav prema jednoj grani stvaranja, koja u se uključuje i talenat, i upornost, i znanje, i radost, a i neku vrstu pr-kosa , ako ne i inata, u želji da se čovjek doka-že u onome što voli, čemu se predaje i u če-mu je, samo pod tim uslovom, uspjeh zaga-

rantovan prije ili kasnije.
Ova izložba je više nego upečatljiv dokaz za tu tezu. Ona govori o uspjehu onih čije rado-ve imamo priliku vidjeti. I potpuno se podu-dara sa zadovoljstvom i radošću onog ko je proglašava otvorenom."

Za žiriranje ove završne izložbe obrađeni su rezultati šest selektora, te su se nakon toga dobile sljedeće ocjene: prvu nagradu za kolor fotografiju dobila je Milena Erceg za fotogra-fiju "Keti", drugu Mirsad Mujanović, a treću Dušan Vuković. Pohvaljene su fotografije Sa-mira Zahirovića, Senada Huskića i Jelene Đurđević. Pravu nagradu u monohrom tehni-ci dobio je Dejan Milosavljević za fotografiju "Dobri pastir", drugu Hasan Puškar, a treću Nermin Smajić. Pohvaljene su fotografije Mir-ka Adžaipa, Senada Tahmaza i Biljane Latino-vić.

Milena Erceg : Keti

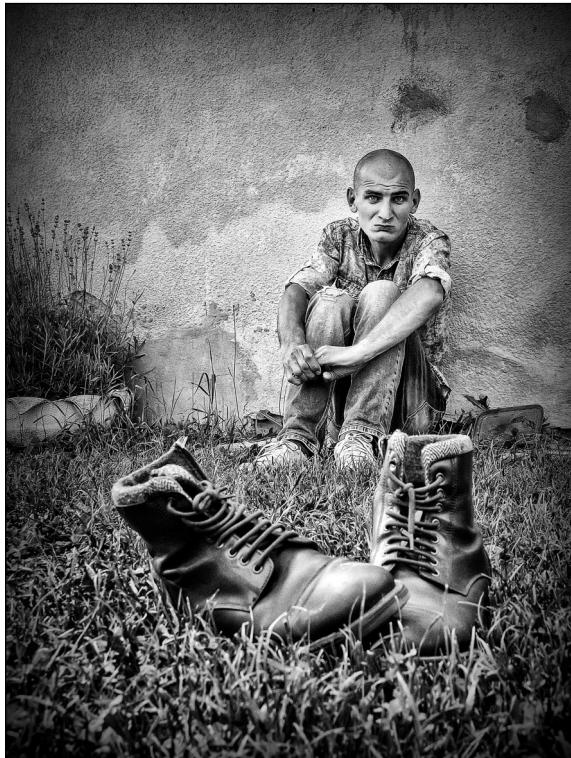
**prva nagrada za kolor fotografiju
na izložbi FotoBiH Babići 2019**

Najbolja fotografija u 2018.godini

Dragan Prole : Prema stadu

Najbolja fotografija na FotoBiH u 2018.g.

Hasan Puškar : Čovjek i cipele

Foto safari Babići 2019

Ovogodišnji foto safari bio je inovativno zamislijen da se odvija u dva dana i na tri lokacije, što je prvenstveno učinjeno radi većeg broja učesnika. U praksi snimanje na terenu zamisljeno je na tri lokacije pri čemu su se učesnici opredjeljivali na koju lokaciju želeći ići. Prva grupa po programu odlazi na obližnje Jezero gdje je bilo predviđeno snimanje sa modelima.

Druga grupa po programu imala je zadatku snimanja pejzaža te odlazak na Sjedi krš i Vis, odnosno obližnji vidikovac.

Treća grupa imala je mogućnost snimanje u selu Babići (stare zgrade), te je i tu upriličeno snimanje sa modelima, ali ovoga puta u narođnim nošnjama. Sljedećeg dana grupe su se zamijenile, tako da je većina učesnika uspjela da obide sve tri lokacije.

Po opštoj ocjeni učesnika safari je u potpunosti opravdao očekivanja, s tim ipak da su izostali seoski motivi za koje se očekivalo da u ovakvoj sredini postoje u obilju, jer ipak područje Babića je razvijena i moderna mjesna zajednica.

IMPRESSUM

FotoPress je press dodatak časopisu Foto Info koji registrovan kod Ministarstva pravde Federacije BiH pod rednim brojem 653 od 06. 02. 1997.g.

FotoPress uređuju članovi foto kino klubova, foto grupe i sekcija.

www.fotobih.ba - Kontakt e-mail adresa : ozren@bih.net.ba